

Dosering, werkingsduur en kosten van ADHD medicatie voor volwassenen in 2012

Inleiding

De stimulantia zijn eerste keus medicijnen voor ADHD vanwege de hoogste kans op effect. Het bekende Ritalin (kortwerkend methylfenidaat) werkt bij volwassenen maar 2 tot 3 uur per dosering, waardoor men zes tot achtmaal per dag op tijd, met timer, een dosis zou moeten innemen. Dit is niet alleen een grote belasting, het lukt mensen met ADHD die door hun stoornis vergeetachtig en chaotisch zijn, in de praktijk niet om dit vol te houden, waardoor de medicatie niet goed werkt. Dit heeft direct consequenties voor het functioneren op school of op het werk en in het gezin. Elke extra dosering medicatie per dag vergroot de kans op uitstel van de inname en op vergeten van doseringen. Daarom zouden volwassenen eigenlijk eenmaal per dag een medicijn moeten kunnen innemen dat minimaal 16 uur werkzaam is, maar zo'n middel bestaat nog niet. Op dit moment wordt Ritalin als enige merkgeneesmiddelmiddel voor ADHD in het basispakket vergoed.

Om dit probleem op te lossen zijn de zg. langwerkende ADHD medicijnen ontwikkeld: de merkgeneesmiddelen Concerta, Equasym XL, en Medikinet CR, en het niet-stimulans Atomoxetine. Deze middelen worden niet in het basispakket vergoed, en de afgelopen jaren in afnemende mate in aanvullende pakketten. Dit alles geeft veel stress bij patiënten en ook bij de behandelaar, die de patiënt niet stabiel krijgt zonder de juiste medicatie. De psychologische behandeling lijdt hieronder of komt niet op gang. Sinds enkele jaren is er de Regenboog apotheek te Bavel die op voorschrift van de arts langwerkend methylfenidaat vervaardigt, het zg. methylfenidaat retard. Er is inmiddels veel klinische ervaring mee, maar er is nog geen onderzoek naar gedaan. Veel artsen schrijven vanwege de problemen met het vergeten van doseringen bij patiënten met ADHD, liever methylfenidaat retard voor dan kortwerkend methylfenidaat, o.a. als patiënten de langwerkende merkgeneesmiddelen niet kunnen betalen. Methylfenidaat retard wordt net als Ritalin volledig vergoed in het basispakket.

Volwassenen met ADHD gebruiken verschillende doseringen langwerkende stimulantia. De beste dosis waarop iemand wordt ingesteld is de dosis met het meeste effect en de minste bijwerkingen, en dit varieert per persoon. De hoogte van de dosering hangt waarschijnlijk af van de genetisch bepaalde gevoeligheid voor de stof. De kosten van behandeling met langwerkende medicatie verschillen dus ook nogal, afhankelijk van wat voor iemand de beste dosis is.

Werkingsduur medicijn bepaalt aantal doseringen per dag

De werkingsduur van een tablet Concerta is 8-12 uur, die van Equasym XL, Medikinet CR en methylfenidaat retard 5-8 uur. Atomoxetine werkt 24 uur. Van de stimulantia werkt Concerta dus het langst, wat aantrekkelijk is voor een volwassene die 16 uur/dag stabiel en actief wil kunnen zijn. Als Concerta maar 8 uur werkt (dit blijkt vaak het geval), is het raadzaam tweemaal daags te doseren (bijv. om 7 en om 15 uur). Als het medicijn doorwerkt tot 17 uur kan rond die tijd een dosis van een van de iets korter werkende middelen worden ingenomen om tot bedtijd stabiel te kunnen blijven functioneren voor werk en/of gezin. Om een goede indruk te krijgen van de kosten per individuele patiënt moet het optimale doseringsschema voor die persoon bekend zijn.

Hieronder volgt een overzicht van gangbare doseringen van kort- en langwerkende ADHD medicatie bij volwassenen, en van de bijbehorende prijzen per maand. De prijzen zijn gebaseerd op informatie van de farmaceutische industrie zoals gepubliceerd op www.medicijnkosten.nl (28/11/11). Afhankelijk van de aanvullende verzekering worden de merkgeneesmiddelen niet, geheel of gedeeltelijk vergoed.

	Bijbetaling tablet/mnd €	Gangbare dosis volwassenen	Bijbetaling volwassen dosis/mnd € (afgerond)
Ritalin of methylfenidaat 10 mg	-	6-8 x 10 mg	-
Methylfenidaat retard Regenboog 5, 10, 15 en 25 mg	-	2 x 20 - 30 mg	-
Dexamfetamine retard Regenboog 2, 5, 10 en 15 mg	-	2 x 10 - 20mg	-
Concerta 18 mg	33.63	-	-
Concerta 27 mg	34.77	-	-
Concerta 36 mg	38.77	2x 36 mg	78.-
		1x 72 mg +1x 36 mg	116.-
Concerta 54 mg	42.74	1x 54 mg +1x 36 mg	82.-
Equasym XL 10 mg	15.97	-	-
Equasym XL 20 mg	18.51	-	-
Equasym XL 30 mg	21.77	2x 30 mg	44.-
Medikinet CR 5 mg	16.24	-	-
Medikinet CR 10 mg	15.97	-	-
Medikinet CR 20 mg	18.51	-	-
Medikinet CR 30 mg	21.77	2x 30 mg	44.-
Medikinet CR 40 mg	36.44	2x 40 mg	73.-
Strattera 40 mg	92.15	-	92.-
Strattera 60 mg	90.23	1x 60 + 40 mg	182.-
Strattera 80 mg	112.36	1x 80 mg	112.-

Methylfenidaat retard Regenboog en dexamfetamine retard Regenboog worden vergoed via het basispakket; de kosten van Equasym XL en Medikinet CR zijn daarna het laagst, maar deze middelen werken maar 5-8 uur/dag, waardoor twee doseringen per dag voor een volwassene vaak nog niet lang genoeg werken. Als er nog een derde dosis nodig is voor de avond, is er ook toename van de kans op vergeten van doseringen en verlies van effectiviteit.

De kosten in 2012 van een volwassen dosering langwerkende stimulantia van de merkgeneesmiddelen variëren dus van ongeveer € 44.- tot € 116.- per maand, of per jaar van € 528.- tot € 1392.-.

De kosten van Strattera variëren tussen € 112.- en € 182.- per maand, of van € 1344.- tot € 2184.- p€ jaar.

Combinaties

Soms zijn combinaties van verschillende langwerkende medicijnen het meest geschikt in verband met de werkingsduur van de medicijnen. Bijvoorbeeld:

Concerta 2x 36 mg + Medikinet CR 1x 20 mg, totaal per maand € 96.51

Concerta 2x 36 mg + Equasym XL 1x 30 mg, totaal per maand € 99.77

Meer informatie over medicatie

Meer informatie over langwerkende ADHD medicatie kunt u vinden in het boekje met DVD 'OVER MEDICATIE voor volwassenen met ADHD' (€ 20,-) door JJS Kooij. Via boekhandel of www.bol.com.